

Nya grepp för att hjälpa varandra bli bättre skolledare

På Kungsholmen i Stockholm har rektorerna i stadsdelens fyra skolor bildat en medveten kedja i skolsystemets trappa. Den ena lägger grunden för nästa, som lägger grunden för nästa...

HELENE GARINDER-Sassenberg, Ola Wiksten, Ann-Mari Nystedt och Katharina Norström är samtliga rektorer i Kungsholmens stadsdelsnämnd i Stockholm och representerar var sina nivåer i grundskolan – från förskoleklass till och med år 9.

Utan att formellt delta i det rektorsprojekt, kallat PRIS-projektet, som vi skrev om i nr 3/01 av Skolledaren, arbetar de alla fyra på eget initiativ med att systematiskt binda samman det pedagogiska ledarskapet med det som händer i klassrummet – pedagogisk målstyrning i praktiken.

Rålamshovsskolan har formulerat betygskriterier för alla ämnen. Men det ämne som är tyngst och som får styra skolans organisation och resurser mest är svenskan, framför allt läsförmågan, nyckeln till nästan alla andra ämnen, genom att låta lärarna regelbundet ta reda på var eleverna står i läsutvecklingen. Kvaliteten på den bedömer man systematiskt hos alla elever åtminstone en gång per termin och detta ligger sedan till grund för skolans insatser.

PÅ DET VISET VET också elever och föräldrar tydligt och klart för sig vilka mål eleven ska arbeta mot och – inte minst – lärarna får bättre möjlighet att hjälpa fram alla elever.

Det var Katharina Norström som efter att ha tagit del av det läsutvecklingsschema, LUS*, som forskarna Bo Sundblad och Birgita Allard utvecklat, tog initiativ till samordningen med de andrarektorerna. Idén är alltså att skolledarna kan hjälpa varandra att bli bättre skolledare genom att alla organiserar sin skola med "krutet i botten" och or-

dentliga åtgärder för att lyfta elever som halkar efter.

– Vi som har de mindre barnen "levererar" ju elever till våra kolleger längre fram i processen, konstaterar Helene Garinder-Sassenberg, som är rektor för 0-5-skolan Eiraskolan.

– Då ska inte våra betygskriterier ligga som isolerade öar utan fasa i varandra, menar Katharina Norström.

Tanken är att samordningen mellan de olika trappstegen i skolsystemet ska göra att skolledarkollegorna högre upp i trappan får mindre bekymmer med elever som halkat efter men som ändå "släpats med" till nästa nivå.

Nu får skolan syn på dem mycket tidigare och kan snabbt sätta in resurser.

– Tidigare brukade lärarna säga att "det där är väl speciallärarnas bord", men nu landar det hos var och en, fast inte så att rektor lämnar de enskilda lärarna i sticket. Tvärtom blir det kända läget föremål för mängder av pedagogiska diskussioner och rektor samordnar insatserna där de behövs, förklarar Katharina Norström.

LUS-SCHEMAT ÄR överlägset utvecklingssamtalen som instrument i den pedagogiska målstyrningen, tycker alla fyra.

– "Det går ganska bra och Pelle är i nivå med övriga elever i klassen", eller "om Mia läser läxorna lite bättre så kommer det säkert att gå bra", så brukar det låta i utvecklingssamtalen, men vad betyder det?, frågar Ola Wiksten.

– Med LUS-schemat som grund kan man ange precis hur långt barnet nått och vart de ska.

– Eleverna måste känna till var de ligger och läget måste bli tydligt också för lärarna så att de vet vad gör pedagogiskt sett, tillägger Katharina Norström.

- JAG KAN JU UNDERVISA mig blå och ändå inte nå någon vart om jag inte kollar upp läget. Om vi ska ha en målstyrd skola så måste vi ha redskap, säger Ola Wiksten.

– Men ofta är skolan egentligen bara aktivitetsstyrd.

Ola Wiksten har på sina tre mindre skolor årskurserna 0-6 och Helene Garinder Sassenberg 0-5. Tillsammans "levererar" de elever till sina kollegor Katharina Norström och Ann-Mari Nystedt, som i sina skolor har årskurserna 6-8 och 6-9.

Katharina Norström tycker det känns väldigt bra att veta om eleverna nått målen när de lämnar kollegan Ola Wikstens skola (0-5) och hon själv ska ta vid i sin 6-9-skola.

MAN KAN ANVÄNDA SIG AV en bild i sammanhanget: den ena skolledarkollegan underlättar för sin kollega när hon lämnar över stafetten till kollegan på nästa trappsteg i skolsystemet.

På det sättet hjälper alltså skolledarna varandra att bli bättre skolledare.

Vi för ett resonemang om att skolan i sin helhet och i en förlängning på det här sättet rimligtvis måste bli effektivare när det gäller att nå målen. Det borde ju kunna bli populärt bland politikerna?

– Hoppas de inte drar ner på skolpengen när de upptäcker det, skämtar Ann-Mari Nystedt.

text: Kerstin Lööv

"skolledarkollegorna högre upp i trappan får mindre bekymmer med elever som halkat efter"